

dou, aby se vyslovila o zrušení ustanovení trestního zákona, podle něhož se trestá umělý potrat, se vyslovila pro odstranění tohoto ustanovení. — **Francie**: Sněmovna přijala resoluci, v níž žádá vládu, aby pecovala o záměrné stanovení kursovních cen obilí až do žní, stanovení ceny chleba podle skutečné ceny a zřízení státního ústavu pro obilniny. — **Vláda** podala osnovu zákona na potírání dovozního dumpingu; navrženo je zmocnění k zavedení odvetných cel, zvláště přírážkových a kompenzačních a zřízení zvláštní komise, jež by v tom ohledu podala svá dobrozdání. — **Holandsko**: Sněmovna přijala další zvýšení některých cel. — **Itálie**: Podána byla osnova zákona, zajišťující přísnější kontrolu průmyslu. — **Jugoslavie**: Skupštině a senátu byla podána osnova zákona o potírání úvěrové lichvy na zemědělci; zemědělcům, kteří zaplatili za poslední 3 léta na úřcích vyšší částky, než jsou přípustné podle navrženého zákona, budou tyto započteny jako splátka na dluh. — **Maďarsko**: Vydáno bylo vládní nařízení, dle něhož se odkládá placení berních dluhů až do 15. 1. 1933; do té doby není dovoleno je exekučně vymáhati. — Snížena byla spotřební daň z vína o 50%; v individuálních případech jest však dovoleno, aby obce zvýšily své přírážky k této dani o 10%, příp. vybíraly daň ze sodové a minerální vody. — Proti kritice měnové politiky říše a Říšské banky, kterou pronesl předseda říšského statistického úřadu a říšského ústavu pro badání o konjunkturu prof. Wagemann, vznesl Říšský svaz německých průmyslníků, Ústřední svaz bank, Svaz velkoobchodníků a Německá průmyslová a obchodní sněmovna k vládě stížnost. — **Duryňský zemský sněm** uzákonil zákaz košerování. — **Polsko**: Nový trestní zákoník vstoupil v platnost; při této příležitosti byla vyhlášena rozsáhlá amnestie, z níž těží asi 20% všech odsouzených. — **Rakousko**: Nejvyšší správní soud vydal nálezy, dle něhož nouzové devisové právo nezná účinné lítosti; šlo o stížnost osoby, jež při přestupu rakouských hranic dobrovolně ohlásila, že má u sebe více platidel, než je přípustno a již přes to tato platidla byla zabavena. — Sněmovně byl podán návrh zákona, dle něhož jest umělý potrat přípustný na základě příslušné lékařské, morální neb sociální indikace. — Zavádí se valutární přírážka pro jízdní lístky, poštovní ceniny a výrobky tabákové režie. — **SSSR**: Vláda povolila volný odprodej obilí a obilních výrobků kolektivním hospodářstvím i jednotlivcům v těch oblastech, kde byl v stanovené lhůtě splněn plán na opatrování obilí a odvezení stanovené množství osiva. — Vláda stanovila až 200proc. přírážkovou jednorázovou daň pro samostatné zemědělce, t. j. pro takové, jež neprovozují hospodářství kolektivně; vyjmuti jsou jen vojáci a milicionáři, kteří mají sovětské vyznamenání nebo jsou válečnými invalidy. — Dle nového vládního dekretu lze propustiti dělníka ze služby, když bez omluvy zameškal jeden den práce. — **Španělsko**: Začátkem prosince zasedal v Madridě mezinárodní sjezd telegrafní konvence. — **Rumunsko**: Vláda učinila se zahraničními věřiteli dohodu, podle níž se zatím budou jen zúrokovati zahraniční půjčky, nikoliv spláceti; u vnitřních státních půjček má býti dočasně posečkáno i s úrokováním jich. — Připravuje se zákon o zvláštní kontrole bank. — **Švýcarsko**: Ze spolkových služeb mají býti dle usnesení vlády propuštěni všichni komunističtí zaměstnanci. — Vláda se rozhodla garantovati ruské směnky do 20 mil. šv. frs. — **Turecko**: Dle nařízení vlády se stala místo arabštiny turečtina bohoslužebným jazykem. — **USA**: Počet studentů na vysokých školách klesl proti loňsku o 7%.

K referátu o přednášce prof. Krčmáře. Všehrd XIV., str. 77. dostala redakce tuto připomínku: Referát zdá se býti pořízen podle stenografických nebo jiných záznamů, ale referent nebo kdo jiný záznamy prováděl, zřejmě nepostačil zaznamenati si přesně obsah přednášky. Proto se vloudila do referátu četná nedopatření rušící dobrý smysl a skreslující její obsah. Přesný referát o přednášce vyjde v nejbližší době v »Právniku«.

Prof. Dr. J. Krčmář.

RCDr. = Doctor rerum commercialium. Ministerstvo školství a národní osvěty předložilo osnovu zákona o doktorátu z obchodních

věd. Doktorátové zkoušky by se skládaly na pražské technice. Podmínkou je úspěšné složení rigorosa a podání disertace. vr.

Ze Sociálního ústavu. Dne 13. října 1932 přednášel poslanec Dr. J. Macek na thema »Paradoxa dnešního hospodářského rádu«. Přednášející pojednal o paradoxech současného hospodářského rádu a poukázal na jednotlivé konkrétní jevy. — Dne 3. listopadu 1932 přednášel doc. Dr. Václav Verunáč »O hospodářském plánu«. Hospodářský plán u nás je uskutečnitelný bez ohledu na to, do jaké míry snižuje se vliv soukromého vlastnictví. Uskutečňování musí se dít po etapách a za splnění určitých předpokladů rázu mezinárodního i rázu vnitřně organizačního. Dnešní hospodářství je prostoupeno velmi zřetelně prvky hospodářství plánovitého. Zásahy veřejné moci projevují se jako sociální nutnost, jako důsledek nevyrovnaných sil a zájmů v dnešní formě hospodářství. Tyto zásahy mají být ovládnuty rozumným plánem. Hospodářský plán dá se realizovati hlavně ve veřejném hospodářství, dále v těch odvětvích hospodářských, která mají dnes určitý stupeň společné organizace a společného řízení. Veškeré tyto plánovité akce bude třeba koordinovati. Je proto třeba zřídit ústředí, v němž by se soustředily všechny podněty a kde by se připravily všechny předpoklady pro zpracování dlouhodobého hospodářského plánu, který je ovšem také vázán na určitou stabilisaci mezinárodního hospodářství. Za účelem získání materiálu musí být organizována statistická služba. Řečník pokládá za zcela jasné, že bez takové vrcholné objektivní a vědecky vedené regulace se hospodářství neobejde. Hospodářský plán nesmí být ovšem věcí politických ambicí, nýbrž věcí vědeckého přesvědčení. Devisou nového hospodářského života musí být »plán a kontrola«. Po plánu voláme u nás soustavně od roku 1925 a volání to je čím dál tím intenzivnější. — Dne 10. listopadu 1932 přednášel ředitel Mezinárodního úřadu práce H. B. Butler »O sociálních hlediscích světové krise«. O této přednášce jsme referovali na str. 86. minulého čísla tohoto ročníku našeho časopisu. — Dne 17. listopadu 1932 přednášel Dr. Otto Neurath, ředitel »Mundanea«, mezinárodní organizace pro statistiku pomocí obrazů, »O mezinárodní statistice pomocí obrazů«. Ve své přednášce, kterou řečník doprovázel světelnými obrazy, pojednal o zásadách a významu metody statistiky pomocí obrazů. Tato statistická metoda vyjadřuje pomocí většího množství znaků větší množství předmětů. Souhrn znaků je obsažen v universálním slovníku, který je pro všechny země. Přednášející ukázal, jak se mají čísti hotové statistické obrazy a jak působí v rámci lidové výchovy a školního vzdělání. — Dne 24. listopadu 1932 přednášel zplnomocněný ministr Zdeněk Fierlinger »O dějinném významu ruské revoluce«. O významu ruské revoluce pojednal hlavně po stránce vývojové, hospodářské a sociální. Za nejsvětější bod ruské revoluce považuje snahu o kulturní povznesení proletariátu. Dr. Jindřich.

»Sociální pojištění v krizi« bylo thema přednášky, kterou proslovil dne 12. prosince 1932 v České společnosti národohospodářské Dr. VI. Klumpar, ředitel Ústřední sociální pojišťovny. Přednášející uvedl, že jednotlivá odvětví sociálního pojištění netrpí krizí stejně. Nevíce je dotčeno pojištění nemocenské a hornické. Počet dělnictva nemocensky pojištěného činil roku 1929 2,506.000, v roce 1931 2,313.000, průměr za měsíc červen poklesl od roku 1929 do roku 1932 o 430.000. Také započítatelná mzda podstatně klesla. Neutěšená finanční situace nemocenského pojištění netkví jenom v hospodářské krizi, nýbrž daleko hlouběji. Již zákonem z roku 1924 bylo stanoveno u nemocenského pojištění pojistné příliš nízké, takže nemocenské pojišťovny ztrávil v letech konjunktury své rezervní fondy. Úspory na straně výdajové se provádějí, úspory na osobních nákladech nemají však zdaleka toho významu, jako na př. v rozpočtu státním, a dalších úspor věcných lze sotva již docílit. A tak nezbyvalo nic jiného, než zvyšování pojistného, které naráží na námitky právní i hospodářské. Jediným trvalým východiskem z této situace je novelisace zákona, která ovšem bude vy-